Dosarul nr.2r-678/18

Instanța de apel: Curtea de Apel Chişinău (I. Cimpoi, I. Secrieru, A. Danilov)

D E C I Z I E

12 septembrie 2018 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al
Curţii Supreme de Justiţie

în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Iulia Sîrcu
judecătorii Luiza Gafton
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de David Vasile,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank" Societate pe Acțiuni împotriva lui David Vasile, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Valdaval-Com" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 05 iulie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de David Vasile,

c o n s t a t ă:

La 13 iulie 2016, Banca Comercială „Moldova-Agroindbank" Societate pe Acțiuni s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui David Vasile, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Valdaval-Com" solicitând încasarea sumei de 300 000 de lei cu titlu de datorie şi 9000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

La 26 ianuarie 2017, David Vasile a depus cerere de asigurarea a acţiunii, solicitând aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare şi a bunurilor imobiliare ale Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank" Societate pe Acțiuni.

Prin încheierea din 26 ianuarie 2017 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, s-a respins cererea lui David Vasile cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii.

La 06 februarie 2017, David Vasile a depus recurs solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 ianuarie 2017.

Prin decizia din 23 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de către David Vasile şi s-a menținut încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 ianuarie 2017.

La 24 iulie 2017, David Vasile a depus cerere de strămutare a pricinii la o altă instanță egală în grad.

Prin încheierea din 26 septembrie 2017 a Curţii de Apel Chişinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile privind strămutarea de la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni a cauzei la o altă instanță egală în grad.

La 02 februarie 2018, David Vasile a depus cerere privind asigurarea acțiunii prin aplicarea sechestrului pe toate conturile bancare Băncii Comerciale „Moldova-Agroindbank" Societate pe Acţiuni.

Prin încheierea din 08 februarie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile cu privire la asigurarea acțiunii.

Prin decizia din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău s-a respins recursul declarat de David Vasile şi s-a menținut încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 08 februarie 2018.

La 22 mai 2018, David Vasile a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituţionalitate a art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă, solicitând sesizarea Curţii Constituţionale pentru verificarea constituționalității prevederilor art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă, motivând că acest articol contravine prevederilor art. 119 alin.(1) din Constituţia Republicii Moldova.

Prin încheierea din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile privind ridicarea excepției de neconstituţionalitate a art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

La 28 mai 2018, David Vasile a depus cererea de revizuire împotriva decizia din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău şi a încheierii din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău.

Drept motiv a invocat că şedinţa de judecată din 24 mai 2018, a avut loc în lipsa părţilor, iar acest fapt are importanţă majoră.

Totodată, Societatea cu Răspundere Limitată „Valdaval-Com" nu a fost înştiinţată legal despre şedinţa din 24 mai 2018, şi astfel, a fost lipsită de posibilitatea de a interveni în proces în calitate de intervenit accesoriu.

Prin încheierea din 05 iulie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de David Vasile împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău, prin care s-a respins recursul declarat de David Vasile şi s-a menținut încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 08 februarie 2018 şi a încheierii din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile privind ridicarea excepției de neconstituţionalitate a art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

La 11 iulie 2018, David Vasile a declarat recurs împotriva încheierii din 05 iulie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii menţionate şi restituirea spre rejudecare a cererii de revizuire în instanţa de apel.

În motivare a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanţei de apel prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire.

Instanţa de apel a examinat recursul depus împotriva încheierea Judecătoriei Hînceşti, sediul Ialoveni din 08 februarie 2018, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile cu privire la asigurarea acţiunii, în lipsa părţilor, fără citare legală prevăzută de Codul de procedură civilă. Astfel, a fost lipsit de posibilitatea de a prezenta noi, care au importanţă majoră pentru examinarea cauzei, până la fixarea examinării recursului.

La fel, şi cererea de revizuire a fost examinată în lipsă, fără citarea legală a participanţilor la proces.

În opinia recurentului prin circumstanţele menţionate supra îi lezează drepturile prevăzute de art.6 din Convenţie şi anume dreptul la un proces echitabil.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chişinău a emis încheierea la 05 iulie 2018.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost înregistrată la 11 iulie 2018, respectiv recursul este depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie îl consideră neîntemeiat şi care urmează a fi respins cu menţinerea încheierii din următoarele considerente.

Cu referire la cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău.

Colegiul reţine că în cadrul examinării acţiunii civile reclamantul a solicitat asigurarea acţiunii, prin aplicarea sechestrului asupra conturilor bancare ale reclamantului.

În urma examinării cererii Curtea de Apel Chişinău prin decizia din 24 mai 2018 a dispus respingerea cererii de asigurare a acţiunii.

Ulterior, David a depus cereri de revizuire atât împotriva deciziei din 24 mai 2018 cât şi a încheierii din 24 mai 2018, emise de Curtea de Apel Chişinău.

Colegiul conchide că instanţa de apel corect a analizat argumentele invocate în cererea de revizuire depusă de David Vasile şi respins-o ca inadmisibilă.

Cât privește cererea de revizuirea, instanța de recurs relevă că reieșind din prevederile art. 449 Cod de procedură civilă temei de declare a revizuirii poate fi :

a) s-a constatat, prin sentinţa penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în legătură cu cauza care se judecă;

b) au devenit cunoscute unele circumstanţe sau fapte esenţiale ale cauzei care nu au fost şi nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedeşte că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanţele şi faptele esenţiale în timpul judecării anterioare a cauzei;

c) instanţa a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces;

e) s-a anulat ori s-a modificat hotărîrea, sentinţa sau decizia instanţei judecătoreşti care au servit drept temei pentru emiterea hotărîrii sau deciziei a căror revizuire se cere;

e[1]) a fost aplicată o lege declarată neconstituţională de către Curtea Constituţională şi la judecarea cauzei a fost ridicată excepţia de neconstituţionalitate, iar instanţa de judecată a respins cererea privind sesizarea Curţii Constituţionale sau din hotărîrea Curţii Constituţionale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituţie sau de tratatele internaţionale în domeniul drepturilor omului;

g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a iniţiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova;

h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declaraţie, o încălcare a drepturilor sau libertăţilor fundamentale care poate fi remediată, cel puţin parţial, prin anularea hotărîrii pronunţate de o instanţă de judecată naţională.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărîrea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea Brumărescu versus România [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, şi Roşca versus Moldova, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Astfel, motivele indicate de către recurent referitor examinarea recursului depus împotriva încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 08 februarie 2018, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile cu privire la asigurarea acțiunii, în lipsa părţilor, nu sunt prevăzute de art.449 Codul de procedură civilă, temeiurile declarării revizuirii fiind exhaustive şi neputând fi completate, din care considerente nu pot fi reţinute argumentele revizuentului în acest sens.

În raport cu conţinutul cererii de revizuire depuse şi în sensul normelor de drept procedural enunţate, Colegiul reţine că instanţa a examinat faptele pe care revizuentul şi-a întemeiat cererea de revizuire şi s-a expus asupra motivelor invocate în cererea de revizuire.

Or, art.426 alin.(3) din Codul de procedură civilă statuează că recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Deci, examinarea recursului depus împotriva încheierea Judecătoriei Hînceşti, sediul Ialoveni din 08 februarie 2018, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile cu privire la asigurarea acțiunii, în lipsa părţilor, nu s-a încălcat garanţiile art. 6 al Convenţiei Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului şi a Libertăţilor Fundamentale şi a art. 117 din Constituţie privind publicitatea şedinţei şi dreptul de a participa la şedinţă.

În cauza Kashlev vs Estonia din 26 aprilie 2016, pct. 37, 38 Curtea a menţionat că atunci când a avut loc o şedinţă publică în prima instanţă, lipsa unei astfel de şedinţă în faza căii de atac poate fi justificată, ţinând cont de caracteristicele speciale ale procedurilor în cauză, de natura sitemului căilor de atac şi de scopul căilor de atac prevăzute în dreptul naţional.

Colegiul menţionează că în cadrul unui proceduri de revizuire, pot fi corectate erorile judiciare, omisiunile justiţiei şi asigura respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale, dar nu pentru a efectua o nouă examinare, cu participarea participanţilor la proces.

Luând în considerație cele stipulate supra, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Chişinău corect a constatat că nu există temeiuri de a admite cererea de revizuire, or recurentul nu a invocat nici o circumstanță nouă care să aibă putere decisivă asupra deciziei Curţii de Apel Chişinău din 24 mai 2018.

Cu referire la cererea de revizuire depusă împotriva încheierii din 24 mai 2018 a Curţii de Apel Chişinău Colegiul menţionează următoarele:

Conform art. 12^1 alin. (1) din Codul de procedură civilă în cazul existenţei incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Preşedintelui Republicii Moldova, a hotărârilor şi ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluţionarea unei cauze, instanţa de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituţională.

În speţă, David Vasile a depus cererea privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă, motivând că art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă, contravine prevederilor art. 119 alin.(1) din Constituţia Republicii Moldova.

Instanţa de recurs constată, că Curtea de Apel Chişinău corect a respins cererea lui David Vasile privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate, or, la examinarea cererii privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate, instanţa nu se pronunţă asupra temeinicii sesizării, ci doar verifică întrunirea condiţiilor.

Art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă (2) reglementează că împotriva celorlalte încheieri pronunțate în primă instanţă nu se poate face recurs decât odată cu fondul cauzei.

Art.119 din Constituție, stipulează că împotriva hotărârilor judecătoreşti, părţile interesate şi organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condiţiile legii.

Încheierea Curţii de Apel Chişinău din 24 mai 2018, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea lui David Vasile privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a art.423 alin.(2) din Codul de procedură civilă, poate fi atacă odată cu fondul cauzei.

Se constată că dezacordul revizuentului nu a fost determinat de o contradicție concretă a textului art. 423 alin.(2) din Codul de procedură civilă cu prevederile constituționale sau de lipsa de claritate ori previzibilitate a acestei norme juridice, ci de faptul că legea procesual civilă nu îi dă posibilitatea de contesta separat cu recurs încheierea prin care s-a respins cererea lui David Vasile privind ridicarea excepției de neconstituţionalitate.

Aşadar, prevederile art. 423 alin.(2) din Codul de procedură civilă nu sunt aplicabile speţei, or, prin excepția de neconstituționalitate a art. 423 alin.(2) din Codul de procedură civilă, revizuientul tinde, practic, la o modificare a legii procedurale, în sensul lărgirii sferei de exercitare a căii de atac.

Depunând cerere de revizuire împotriva încheierii Curţii de Apel Chişinău din 24 mai 2018, David Vasile, nu a indicat nici un argument plauzibil prevăzut de norma art. 449 din Codul de procedură civilă, pentru a redeschide procedura judiciară.

Luând în considerație acest fapt, potrivit para. 64 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 1 martie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a punctului 118 al Art. I din Legea nr. 155 din 5 iulie 2012 pentru modificarea şi completarea Codului de procedură civilă, conturat astfel, principiul securităţii juridice presupune ca statul să depună diligențe pentru a putea fi identificate procedurile judiciare conexe și să interzică redeschiderea unor noi proceduri judiciare referitoare la aceeaşi problemă.

Principiile specificate nu se opun în totalitate existenţei procedurilor extraordinare prin readucerea în faţa instanţelor a aspectelor litigioase deja soluţionate, însă necesitatea respectării principiului siguranţei circuitului civil – care este unul din aspectele esenţiale ale principiului preeminenţei dreptului într-o societate democratică – cere ca folosirea acestora în materie civilă să îmbrace un caracter excepţional în ceea ce priveşte termenul în care pot fi promovate, motivele de admisibilitate, precum şi părţile care au dreptul la acţiune.

În Hotărârea nr. 16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a statuat că problema esenţială în reglementarea corectă a căilor de atac extraordinare constă în găsirea unor ”ipoteze de mijloc”, care să împace ambele cerinţe, pe de o parte, principiul autorităţii de lucru judecat şi, pe de altă parte, necesitatea pronunţării unei hotărâri judecătoreşti legale şi întemeiate. Aşadar, este necesară identificarea unor ipoteze mediane care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil şi a principiului securităţii raporturilor juridice.

După cum e stipulat supra, principiul securității raporturilor juridice este un principiu fundamental în procesul civil, iar redeschiderea procedurii este justificată când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Respectiv, la examinarea cererii de revizuire instanţa de apel corect a determinat că nu există circumstanțe substanțiale care să justifice redeschiderea procedurii pentru reexaminarea cererii privind ridicarea excepției de neconstituţionalitate, prevăzute de art. 449 din Codul de procedură civilă și să fie compatibile cu art. 6 din Convenția europeană a drepturilor omului.

Având în vedere cele menţionate, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie ajunge la concluzia de a respinge recursul şi a menţine încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit.a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de David Vasile.

Se menţine încheierea din 05 iulie 2018 a Curţii de Apel Chişinău, prin care s-a respins ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de David Vasile, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Banca Comercială „Moldova-Agroindbank" Societate pe Acțiuni împotriva lui David Vasile, intervenient accesoriu Societatea Comercială „Valdaval-Com" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Iulia Sîrcu

judecătorii Luiza Gafton

Dumitru Mardari